

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

FN's børnekonvention – frie grundskoler og efterskoler

1. Jeg rejste spørgsmålet om efterlevelse af FN's Børnekonvention på privat- og efterskoleområdet over for Undervisningsministeriet tilbage i 2014, og igen i 2016.

Jeg har ved behandlingen af disse sager gjort Undervisningsministeriet opmærksom på, at det overordnede ansvar for at sikre efterlevelse af elevernes ret til i forbindelse med udskrivning og bortvisning fra frie grundskoler og efterskoler at blive hørt efter børnekonventionens artikel 12 påhviler Undervisningsministeriet.

I mit brev af 1. april 2017 bemærkede jeg bl.a., at det ikke kunne afvises, at ministeriets beslutning om – i stedet for lovgivning – at fortsætte informations- og vejledningsindsatsen ville have den konsekvens, at det foreliggende konventionsproblem blev trukket yderligere i langdrag.

På den baggrund – og med henvisning til § 12, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013) – orienterede jeg Folketingets Undervisningsudvalg og Folketingets Retsudvalg om sagen.

Jeg bad samtidig Undervisningsministeriet om at orientere mig om resultatet af den nye evaluering, som ministeriet havde oplyst ville blive gennemført efter offentliggørelsen af ministeriets nye vejledningsmateriale.

2. Jeg har i forlængelse heraf modtaget Undervisningsministeriets brev af 25. april 2019.

Med brevet har ministeriet bl.a. sendt mig Danmarks Evalueringsinstituts undersøgelse om udskrivning af elever på frie grundskoler, efterskoler og frie fagskoler vedrørende skoleåret 2017/2018.

27. juni 2019

Dok.nr. 19/03172-1/ATG
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

I undersøgelsen sammenlignes resultaterne med evalueringsinstituttets tilsvarende undersøgelse for skoleårene 2014/2015 og 2015/2016.

Undervisningsministeriet har i brevet anført, at den nye undersøgelse viser, at 63 pct. af eleverne på de frie grundskoler og 85 pct. af eleverne på efterskoler og frie fagskoler i skoleåret 2017/2018 blev inddraget i det forløb, der ledte frem til beslutningen om udskrivning. De tilsvarende tal for undersøgelsen for skoleåret 2015/2016 var henholdsvis 56 og 82 pct.

Ministeriet har også anført, at undersøgelsen viser, at skolerne har taget Undervisningsministeriets vejledning fra september 2017 til sig. I tilknytning her til har ministeriet oplyst, at omkring $\frac{3}{4}$ af de frie grundskoler, som har haft minimum én udskrivning i skoleåret 2017/2018, angiver, at vejledningen har haft stor eller nogen betydning for skolens håndtering af udskrivningssager.

Undervisningsministeriet har derudover oplyst, at undersøgelsen viser, at det især er vanskeligt at inddrage de yngre elever og at inddrage eleven i sager, hvor baggrunden for udskrivningen er samarbejdsvanskeligheder med forældrene eller manglende betaling af skolepengene.

Endelig har ministeriet oplyst, at undervisningsministeren i foråret 2019 ville gå i dialog med foreningerne for de frie skoler, Frie Skolers Lærereforening og Danske Skoleelever om undersøgelsen, herunder behov for opfølgning.

3. Som anført af Undervisningsministeriet i brevet af 25. april 2019 viser undersøgelsen fra Danmarks Evalueringsinstitut (herefter EVA), at 63 pct. af eleverne på de frie grundskoler og 85 pct. af eleverne på efterskoler og frie fagskoler i skoleåret 2017/2018 blev inddraget i det forløb, der ledte frem til beslutningen om udskrivning.

Det fremgår samtidig af undersøgelsen (s. 20 ff.), at der – for så vidt angår stigningen fra 56 pct. til 63 pct. af eleverne på de frie grundskoler, der er blevet inddraget i det forløb, der førte til beslutningen om udskrivning – er tale om en mindre stigning, og at stigningen ikke er signifikant.

Det fremgår endvidere af undersøgelsen, at 24 pct. af eleverne i skoleåret 2017/2018 ifølge skolelederne slet ikke eller i ringe grad har haft mulighed for at fremlægge deres syn på beslutningen om udskrivning, og at 20 pct. af eleverne ifølge skolelederne slet ikke eller i ringe grad er blevet gjort klart, hvorfor skolen havde truffet beslutningen om udskrivning.

For så vidt angår eleverne på efterskoler og de frie fagskoler fremgår det af undersøgelsen (s. 30 ff.), at 12 pct. af eleverne i skoleåret 2017/2018 ifølge

forstanderne slet ikke eller i ringe grad har haft mulighed for at fremlægge deres syn på beslutningen om afbrudt ophold. Det fremgår endvidere, at dette er en stigning fra 3 pct. i skoleåret 2014/2015, og at stigningen er signifikant.

4. Det følger af § 12, stk. 2, i ombudsmandsloven, at ombudsmanden i forbindelse med sin virksomhed skal overvåge, om gældende love eller administrative bestemmelser er forenelige særligt med Danmarks internationale forpligtelser til at sikre børns rettigheder, herunder FN's konvention om barnets rettigheder.

Bliver ombudsmanden opmærksom på mangler, skal ombudsmanden efter bestemmelsen give Folketinget og vedkommende minister meddelelse herom.

Til brug for min videre vurdering af sagen og med henvisning til § 17, stk. 2, i ombudsmandsloven beder jeg Undervisningsministeriet om – i lyset af bl.a. resultaterne fra EVA's undersøgelse, jf. pkt. 3 ovenfor – at redegøre for, om der efter ministeriets opfattelse samlet set kan siges at ske efterlevelse af børnekonventionens artikel 12 på privat- og efterskoleområdet.

Hvis det ikke er tilfældet, beder jeg ministeriet om at oplyse, hvad det giver ministeriet anledning til i forhold til at sikre efterlevelse af konventionen.

Hvis Undervisningsministeriet mener, at der sker efterlevelse af konventionen, beder jeg ministeriet om at redegøre nærmere for sit synspunkt.

Jeg beder om at modtage Undervisningsministeriets svar **inden udgangen af september 2019**.

Når jeg har modtaget ministeriets svar, vil jeg overveje, hvad sagen nærmere giver mig anledning til.

Med venlig hilsen

U Jørgen Steen Sørensen